

УДК 371.13

ПОБУДОВА СУЧАСНОЇ МОДЕЛІ ЗМІСТУ ОСВІТИ ФАХІВЦІВ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

І. В. Полющенко

Статтю присвячено проблемі побудови сучасної моделі змісту освіти фахівця у зв'язку з формуванням його як високодуховної, професійно компетентної особистості, дослідженням властивостей та особливостей інформаційної забезпеченості професійної діяльності спеціаліста. На основі аналізу, узагальнення наукових джерел та результатів емпіричного дослідження визначено чинники, що забезпечують конкурентоспроможність не тільки вже сформованого спеціаліста, а й випускника ВНЗ I-II рівнів акредитації; особлива увага звертається на питання комп'ютеризації та інформатизації освіти. Зроблені не тільки висновки про зумовленість соціально-економічного, науково-технічного розвитку суспільства та педагогічного прогнозування, а й причини протиріч між ними; виявлено й прокоментовано закономірності в змісті та умовах праці на матеріалі підготовки молодших спеціалістів. Зроблені у статті висновки можуть бути використані під час теоретичного обґрунтування та практичної розробки методики особистісного розвитку фахівця за умов комп'ютеризації та інформатизації суспільства в цілому, освіти зокрема.

Ключові слова: інтенсифікація, інформаційно-комунікативні технології, сучасні засоби навчання, інтерактивні технології.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Останнім часом у зв'язку з соціальним і гуманітарним процесом, які відбуваються в країні, і у зв'язку з розробкою концепції розвитку як загальної, так і вищої освіти з'явилося нове поняття «освіта, що випереджає» [24, с. 2]. Вплив прискорення наукового прогресу і вимог ринку праці на професійну структуру полягає в тому, що вони призводять до суттєвих змін у змісті праці і засобах праці. С.Тангян підкреслює, що тільки в 2010 році більша частина всіх робітників в промислових країнах використовувала комп'ютерні термінали. Усе більше вміння користуватися комп'ютерами стають перевагою, а в багатьох країнах і необхідною умовою для прийому на роботу або її збереження [25, с. 14].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковане вирішення даної проблеми і на які посилається автор. Проблему наукового відбору змісту навчання розробляли багато дослідників (С. Батишев, А. Новіков, А. Суханов тощо). Поява «інформаційного століття» означала, що доступ до інформації, уміння опрацювати, зберігати, використовувати, створювати, розповсюджувати її є умовою поступового національного розвитку. «Велике значення для економічної ефективності і конкурентоспроможності тієї чи іншої країни, забезпечення її інтелектуальної самостійності, власного місця в сучасному, все більш взаємозалежному світі отримали наукові та технічні знання, творчий потенціал, здатність адаптації до умов праці, які постійно змінюються», – підкреслює С.Тангян [25, с.12].

Автори доповіді «Нація в небезпеці», що була оприлюднена в США ще в 1983 році, підкреслюють, що знання, інформація стали первинним матеріалом міжнародних обмінів і швидко розповсюджуються сьогодні по всьому світу. Освіта, навчання є безперервною інвестицією, яка вимагає для успіху в «інформаційному столітті», в яке вступаємо [28, с.3]. Аналогічні позиції сформовані в інших промислово-розвинених країнах. Деякі держави, що інтенсивно готуються до можливих викликів ХХІ століття, почали цю підготовку з реформи освіти.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. «Особа, яка буде працювати в майбутньому, і яка не вміє користуватися комп'ютером, буде втраченою людиною, і країна, яка не готує своїх громадян так, щоб вони добре знали комп'ютер, його використання, не буде здатна зберегти своє місце в індустріальній ієрархії спільноти націй» [28, с.5].

Вимоги ринку праці призводять до змін в змісті праці спеціалістів, віддаючи перевагу більш прогресивним засобам праці. Вплив кваліфікації і професійна компетентність як фактори росту конкурентоспроможності обумовлені якісним удосконаленням підготовки спеціалістів.

Суспільна свідомість змінюється повільно, значно повільніше, ніж навколишня дійсність. «Незважаючи на значні досягнення інформатики, суспільством не усвідомлено факт, що в сучасному світі в якості основного ресурсу на перше місце висувається інформація і засоби, методи роботи з нею, а не золото і чорні метали» [13, с.3].

Цілі статті (постановка завдання). Мета статті полягає в визначенні обґрунтування прогностичного відбору навчального матеріалу з «Інформатики».

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. На початковому етапі розвитку

людської цивілізації основною категорією є матерія і все, що пов'язано з добуток матеріальних цінностей, переробкою сировини. З ростом обсягу здобутку і переробки сировини різко зростають потреби в енергії. Переробка матеріальних цінностей зумовила переробку енергії. «XX століття іменувалося століттям атома, а нове XXI вже претендує на присвоєння йому століття інформатизації суспільства», – підкреслюють А.Щука та С.Щука [27, с.37]. Зростання інформатизації суспільства передбачає опрацювання інформації.

На жаль, сьогодні не має єдиної концепції розуміння терміну «інформація» в рамках теорії систем, техніки комунікацій, обчислювальної техніки й інших напрямів дослідження.

Дати визначення, що таке «інформація, складно, тому що вона на відміну від даних, не є об'єктом матеріальної природи і утворюються в результаті взаємодії даних з методами. Так в результаті роботи таких методів, як образ і логічне мислення, прогнозування, може оброблятися або оброблюється інформація про «ідеальні» об'єкти, які не мають адекватного відтворення в матеріальному світі. Наведемо декілька прикладів визначення інформації.

«Інформація – повідомлення про будь-який об'єкт, про будь-яку діяльність» [2, с.331].

«Інформація – деякі повідомлення, сукупність даних, одно з основних понять кібернетики» [26, с.331].

«Інформація – одна з трьох основних (поряд з матерією та енергією) субстанцій, що утворюють природний світ, у якому живе людина. Головною характеристикою інформації є те, що на емпіричному рівні вона розглядається не взагалі, а тільки стосовно певної системи. У широкому розумінні інформація – це те, що трансформує. Із винайденням комп'ютерів стало вочевидь, що інфологічна система складається зі знань, уявлень і включає тезаурус – систему знань як єдине місце прийому і накопичування інформації» [19, с.147].

«Інформація – повідомлення, які є об'єктом зберігання, переробки і передачі, міра організації системи» [23, с.201].

До теперішнього часу наукові дисципліни вводять це поняття по-різному. Виділяють три можливих підходи: антропоцентричний, техноцентричний і недетермінований.

Сутність антропоцентричного підходу полягає в тому, що інформацію ототожнюють з повідомленнями [2;19;26] або фактами, які теоретично можуть бути отримані і засвоєні, тобто перетворені на знання. Цей підхід сьогодні використовується найчастіше.

Сутність техноцентричного підходу полягає в тому, що інформацію ототожнюють з даними. Чи стануть потім дані інформацією, якщо так, то якою, залежить не тільки від даних, але й багаточисленних апаратних, програмних і природних методів.

Недетермінований підхід має місце в теології, математиці, ідеалістичній філософії.

Інформація – дійсно фундаментальне наукове поняття. Ми маємо справу з тим фактом, що «фундаментальної природничо-наукової дисципліною, яка займається природою інформації, не існувало» [20, с.20].

Інформація – динамічний об'єкт, який не існує в природі сам по собі, а утворюється в ході взаємодії даних і методів.

Із визначення інформації витікає важлива властивість її динамічності. Інформація існує стільки, скільки продовжується взаємодія даних і методів її створення, споживання і перетворення.

Для інформації характерний і «діалектичний характер взаємодії даних і методів. Дані є об'єктивними, а методи є суб'єктивними» [15, с.26]. Інформація виникає і існує в момент діалектичної взаємодії об'єктивних даних і суб'єктивних методів.

Традиційною для XX століття стала характеристика суспільства розвинутих країн як індустріальною. Вона пов'язана з певною роллю промислових і енергетичних ресурсів в матеріальній складовій суспільних процесів. Вступаючи в XXI століття, людство відкрило новий етап розвитку – інформаційний. Для нього характерна домінуюча роль інформаційних ресурсів.

У ході інформаційно-технічного прогресу почали складатися, розвиватися і ускладнюватися нові сучасні технології. До них відносяться нові енергетичні технології, технології створення нових матеріалів з заданими властивостями. Одночасно з ними виникла і почала розвиватися нова інформаційна технологія. За темпами розвитку інформаційні технології перевищують усі інші сучасні технології [13].

Завдання інформатизації суспільства полягає в створенні необхідних умов (соціально-економічних, правових, технічних, наукових, кадрових тощо) для оптимальної організації інформаційних потоків і масивів, які «в поєднанні з інформаційною технікою і технологією значно збільшать ефективність видів діяльності людини» [21, с.4-5].

Як зазначає І.Зязюн, «криза в освіті виявляється перед усім в тому, що швидко прогресує тенденція розриву між системою освіти і реальними умовами суспільства. Освіта відстає від життєвих запитів, потреб суспільства. Умовою успішної реалізації цілеутворення і забезпечення ціледосягнення є професійна зрілість спеціаліста. Професіоналізм

особистості достатній для творчого вирішення задач професійної діяльності, рівень розвитку професійної культури і самовідання» [9, с.7].

Однією зі складових професійної культури особистості є інформаційна озброєність. Як підкреслює С.Ніколаєнко, «в Україні більш ніж 10 млн. молодих людей потребують здобуття таких знань, які дали б змогу бути професійно мобільними, адаптуватися до нових ринкових умов» [16, с.7].

Система освіти повинна готувати таку духовно розвинену особистість, яка б не тільки адаптувалася до сучасних вимог ринку праці, але й випереджувала запити ринкових відносин. Система менеджменту освіти, яку представлено Є. Борисовою [3, с.13], показано у наступній схемі. Ця схема наочно демонструє вимоги, що впливають на підготовку конкурентоспроможного випускника.

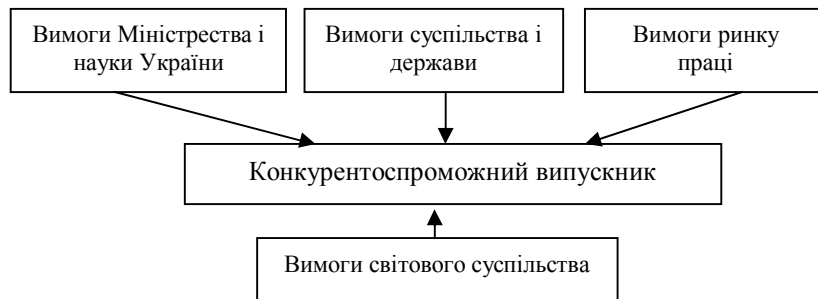

Рис. 1. Вимоги, що висуває ринок праці до випускника ВНЗ I рівня акредитації

Інформатизація суспільства на основі впровадження комп'ютерної техніки і нових інформаційних технологій в усі сфери виробництва, управління, освіти «є одним з головних факторів сучасної науково-технічної революції» [21, с.8]. Згідно з сучасними науковими твердженнями, інформація належить до таких «загальнонаукових, філософських категорій, як матерія, свідомість, енергія» [10, с.7], оскільки є цінним продуктом і основним товаром, що змінює характер пізнання світу людиною.

Освіта повинна задовольняти запити ринку праці, тобто потреби в спеціалістах в тій чи іншій галузі знань. Від рівня і якості підготовки молодшого спеціаліста, який уміє використовувати сучасну техніку і сучасні інформаційні технології в майбутній професійній діяльності, суттєво залежить соціально-економічний розвиток країни.

На даному етапі розвитку суспільства з його швидкими інформаційними потоками гостро стоїть питання про комп'ютеризацію і інформатизацію освіти і навчання. Психолого-педагогічні аспекти навчання з використанням комп'ютеризації розглядалися в працях Ю.Машбіца, В.Рубцова, В.Давидова, Б.Гершунського.

Одним з важливих напрямів удосконалення інформатизації освіти є збільшення практичної значимості результатів навчання. Розробці питань прикладної спрямованості інформатики приділялася увага в роботах М.Жалдак, Н.Морзе, І.Полущенко, В.Монахова, А.Довгелло.

Освіта є головною ланкою, яка забезпечує розгортання процесу інформатизації в перспективі. Суспільство, яке не зуміє стати на шлях інформатизації, ризикує безнадійно відстати від розвинених країн, потрапити в інформаційну залежність. Від успіху розгортання програми інформатизації освіти в найближче десятиліття залежить майбутнє країни.

Згідно з Документом ЮНЕСКО, одними з трьох аспектів освітньої діяльності, що впливають на якість вищої освіти, є «якість інфраструктури ВНЗ, які охоплюють всю сукупність умов, їх функціонування: якість підготовки може бути досягнута шляхом диверсифікації освітніх програм» [7, с.9].

Таким чином, початком визначення педагогічних проблем є запити суспільства і вимоги ринку праці.

Рішенню цієї проблеми повинні передувати педагогічні дослідження, мета яких спрямована на прогностичне обґрунтування цілей і змісту навчання і виховання духовно розвинутої особистості в ВНЗ, перш за все, I-II рівнів акредитації.

Систематичні прогностичні дослідження в галузі освіти почалися в 80-х роках Б.Гершунським, О.Батицьким і ін. Вивчаючи роботи І.Бестужева-Лади ми виявили багато уявлень про школи майбутнього. Автор визначає суттєві ознаки, однією з яких є «інтеграція загального і диференціація спеціальної освіти» [20, с.9].

Дотримуючись логіки від загального (соціуму) до конкретно-одиночного (особистості), приходимо до висновку, що існує чотири типи прогнозування:

1. Соціально-педагогічне (І.Бестужев-Лада);
2. Теоретико-методологічне (Б.Гершунський);
3. Дослідно-експериментальне (Є.Костяшкін);
4. Особистісно-орієнтоване (А.Гендин).

Розгляд розвитку суспільства як системи вимагає щоб прогнози соціально-економічного ті науково-технічного розвитку суспільства корелювалися з педагогічним прогнозуванням [5; 8; 11;12].

Аналіз підготовки молодших спеціалістів-правознавців дозволив автору виявити такі протиріччя:

1. Невідповідність змісту навчання (навчальні дисципліни, які пов'язані з інформаційними технологіями, не мають логічної структури), навчальних програм (відсутні міжпредметні зв'язки);

2. Зміст навчання, пов'язаний з впровадженням комунікаційних засобів і ПК, відстає від вимог ринку праці.

«Наукове обґрунтування мети і змісту навчання вимагає прогностичного підходу», – підкреслює В. Батицький [1, с.8]. Тобто, дослідницький підхід до організації прогностичних розробок з педагогіки в першу чергу вимагає рішення методологічних проблем.

Нами виявлені закономірності в змісті і умовах праці на матеріалі підготовки молодшого спеціаліста-правознавця:

1. З ускладненням вимог ринку праці різко зростають вимоги до вміння користуватися сучасними комп'ютерними і комунікаційними технологіями;

2. Комп'ютеризація супроводжується суттєвою перебудовою діяльності спеціаліста.

Для визначення структурних елементів підготовки молодших спеціалістів-правознавців, мети і змісту навчання в дослідженні розкрито зміст праці і відношення між працею даного спеціаліста й іншими елементами комп'ютеризованого документообігу в умовах інформатизації суспільства.

Встановлено, що «інформатизація суспільства на основі впровадження обчислювальної техніки і нових інформаційних технологій в усі сфери виробництва, управління є одним із головних факторів сучасної науково-технічної революції» [18, с.8].

Доведено, що з впровадженням комп'ютерної техніки для кожного відсотка збільшення продуктивності праці необхідно 2% зростання кількості інформації, яка циркулює в системі управління, і 3% зростання обсягу її переробки. Тому інформація і засоби її обробки сьогодні є частиною технічних виробничих сил суспільства, як енергетика і транспорт.

Це вимагає розширення досліджень в галузі педагогіки з проблем підготовки молодших спеціалістів в галузі інформатики.

Під впливом інформатизації суспільства відбуваються значні зміни в змісті праці молодших спеціалістів: зростає кількість засобів комп'ютерної техніки (ноутбуки, планшети, відеокамери, смартфони тощо), які використовуються в процесі професійної діяльності, збільшується потреба установ і організацій в мобільних спеціалістах, які здатні не тільки

адаптуватися до умов роботи організацій, а й випереджають вимоги цих установ в галузі комп'ютерних технологій. До цих кадрів висувуються збільшені вимоги в галузі комп'ютерних технологій, що вимагає подальшого удосконалення системи освіти в ВНЗ.

Перед педагогами постають проблеми підготовки «покоління молодих людей з новим стилем мислення. Тільки інформатика може запропонувати суспільству необхідний дидактичний інструментарій», – підкреслює Ю. Первін [18, с.49].

Існуючи освітньо-кваліфікаційні характеристики, навчальні плани ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації в багатьох випадках не відповідають сучасному розвитку науки і техніки, рівню інформатизації суспільства. Рішенням проблеми може бути побудова прогностичної моделі молодшого спеціаліста 2030 року. Саме модель молодшого спеціаліста-правознавця дозволить отримати детальний перелік вимог до інформаційних якостей, якими має володіти молодший спеціаліст-правознавець майбутнього не тільки у сучасних умовах, але й в умовах майбутнього.

Наступна проблема полягає в значному зростанні ролі прогностичного відбору змісту навчання з інформатики, в результаті якого повинна бути отримана випереджувальна інформація про найбільш вірогідні перспективи розвитку тих галузей знань, характеру і об'єктів праці, які необхідні для розробки навчально-методичної документації і її своєчасного корегування.

Як стверджує Г. Добров, «Прогнозування розвитку науки можна розглядати як науково обґрунтовану інформацію про її майбутнє» [7, с.7]. Так поява нових напрямків в інформатиці – квантовій, прикладній, спеціальній інформатиці тощо – дозволяє зробити висновок про те, що необхідно переглянути той запас знань студентів, який буде необхідним і достатнім для ефективної роботи молодшого спеціаліста-правознавця за умов найближчого майбутнього.

Основним змістом праці в галузі інформації молодших спеціалістів-правознавців є інтелектуальна компетентність, що заснована на інформаційній культурі.

В світі сучасних вимог праця молодших спеціалістів-правознавців все більш набуває творчого характеру. «На перетині тисячоліття відбулося злиття сукупність енергії розумової діяльності отримала планетарний характер», – підкреслює А.Єршов [8, с.7-8]. Комп'ютер зближує освіту з реальним світом. Саме він є найбільш адекватним технічним засобом навчання, якій підтримує діяльнісний підхід до навчального процесу на усіх ланках:

ПОТРЕБА-МОТИВИ-УМОВИ-ЗАСОБИ-ДІЇ

Саме комп'ютеризація юридичної діяльності призводить до виключних швидких змін в характері і змісті праці. За цих умов зростає роль прогностичних досліджень відбору змісту навчання, в результаті якого повинна бути отримана інформація випереджувального характеру про перспективи розвитку тих чи інших галузей знань, які необхідні для розробки навчально-методичної документації, її своєчасного корегування.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Для повноцінної реалізації прогностичного підходу до складної і багатоаспектної задачі «відбору навчання інформаційним технологіям необхідна системна організація спеціально організованих прогностичних досліджень, різних за своєю спрямованістю, але чітко скоординованих» [13, с.29]. «Фундаментальні дослідження повинні мати прогностичний характер, – підкреслюють автори, – це обов'язкова передумова правильного розв'язання проблем, що постають перед педагогічною наукою» [6, с.80].

Проблема розробки цілісної системи змісту навчання є актуальною, оскільки зміст навчання – МОДЕЛЬ підготовки молодого покоління до життя.

Як підкреслюють Б.Гершунський, С.Батишев, «інформації, яка стосується тільки особистісних професійних якостей, недостатньо для побудови і корегування оптимальних кваліфікаційних характеристик, навчальних планів, програм та підручників» [5, с.40]. Необхідно включати в зміст моделі «дані про перспективи розвитку галузі виробництва, про ті знання, вміння і навички, які в найбільшій ступені задовольняють перспективним вимогам суспільства і виробничим вимогам» [5, с.40].

Сьогодні в сфері професійної освіти аксіологічний акцент «повинен бути переміщено з підготовки фахівця як засобу особистості на розвиток творчого потенціалу особистості, системного мислення, для оперативного вирішення задач за умов як великого обсягу інформації, так і дефіциту часу» [12, с.7].

Отже, важливим завданням сучасної професійної школи за сучасних умов є підготовка компетентної, здатної працювати за будь-яких фахових ситуацій, духовно розвиненої особистості, яка зможе досягти цілей в різних соціокультурних обставинах.

Література

1. Батицкий В.А. Прогностический отбор содержания обучения в условиях научно-технического прогресса: диссертация канд. пед. наук: 13.00.01 «Теория и история педагогики» / В.А.Батицкий. – М., 1985. – 245 с.
2. Большая советская энциклопедия. - Т.18, 1972. –689 с.

3. Борисова Е. Качество образования и место высшей школы в обществе / Е.Борисова // Альма-матер. – 2003. - №11. – С. 13-27
4. Гершунский Б.С. Прогностический подход к педагогическим проблемам профессионально-технического образования / Б.С.Гершунский // Советская педагогика. – 1983. - №8. – С. 23-35
5. Гершунский Б.С. Методологические проблемы педагогического прогнозирования в системе профессионально-технической подготовки будущих рабочих в условиях ускорения НТП : Сб. науч. трудов / Редколлегия: С.Я.Батышев, Б.С. Гершунский и др. - М.: Изд. АПН СССР, 1986. – 167 с.
6. Добров Г.М., Прогнозирование науки и техники. – М.: Наука, 1977. - 209 с.
7. Ершов А.П. Компьютеризация школы и математическое образование / А.П.Ершов //ИНФО. – 1992. - №5-6. – С. 24-38
8. Ершов А.П. Школьная информатика в СССР: от грамотности к культуре / Информатика и компьютерная грамотность/Под ред. Б.Н.Наумова, АН СССР, институт проблем информатики. – М.: Наука, 1988. – 228 с.
9. Зязюн І. Філософські проєкції освіти й освітніх технологій / І.Зязюн // Шлях освіти. – 1996. - №1. - С. 6-18
10. Каймин В. Курс информатики: состояние, методика, перспективы / В.Каймин // Информатика и образование. – 1990. - №6. – С. 5-15
11. Карташов А. Отставание системы образования от требований суперкомпьютерных фирм / А.Карташов //Электроника. – 1985. - №24. - С. 45-58.
12. Кіяшко О.О. Інноваційні педагогічні технології підготовки молодших спеціалістів у ВНЗ І – II рівнів акредитації: автореферат дис. на наукову ступінь канд.педаг. наук:13.00.07 «Теорія та методика виховання» / О.О.Кіяшко. – К., 2002. – 34 с.
13. Компьютеризация системы образования. Научно- аналитический обзор. – М. : 1990 - 40 с.
14. Крылова Е.С., Горячев А.В. Проект программы по информатике / Е.С. Крылова, А.В. Горячев //Информатика и образование. 1996. - №1. – С.3-8
15. Мелецінек Адольф. Інженерна педагогіка. – Клагенфурт, Австрія. – Springer Wien New York.-2000. –239 с.
16. Ніколенко С. Проблеми законодавчого забезпечення підготовки майбутніх робітників і спеціалістів для народного господарства / С.Ніколенко // Шлях освіти. - 1996. - №2. – С. 6-16
17. Новиков А.М. Что должно опережать опережающее образование? / А.М. Новиков //Специалист – 1998. - №2. – С. 7-19
18. Первин Ю.А. Концепция курса раннего обучения информатики / Ю.А.Первин //ИНФО. – 2003. - №3. – С. 5-14
19. Політологічний енциклопедичний словник. – К.: Генеза, 1997. – 4000 с.
20. Савотина Н.А. Проблемы формирования будущего специалиста / Н.А.Савотина //Педагогика. – 1997. - №1. - С. 8-22
21. Семенюк Є.П. Інформатизація суспільства і людина/Є.П.Семенюк. – К., Товариство «Знання», УРСР, серія 2, «Світгляд», №1, 1990. – 46 с.

22. Симонович С.В. Информатика для юристов и экономистов / С.В. Симонович - СПб: Питер, 2001. – 688 с.
23. Словарь иностранных слов / 12 изд. – М.: Рус.яз., 1985. – 608 с.
24. Тангян С.А. Грамотность в компьютерный век / С.А.Тангян // Педагогика. – 1995. - №1. – С.14-17
25. Тангян С.А. Образование на пороге XXI века / С.А.Тангян // Педагогика. – 1995. - №1. – С. 2-10
26. Философский словарь / Под ред. И.Т.Фролова. – 3-изд. –М.: Политиздат, 1981. – 445 с.
27. Шука А., Шука С. Этапы развития информации: от битов к кубитам А.Шука, С.Шука // Чип – ньюз Украина. – 2002. - №8. – С.36-41.
28. A Nation at Risk: the Imperative for Education Reform National Commission on Excellence in Education. ,D.C.1983. – 240 с.

ПОСТРОЕНИЕ СОВРЕМЕННОЙ МОДЕЛИ СОДЕРЖАНИЯ ОБУЧЕНИЯ СПЕЦИАЛИСТОВ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ФОРМИРОВАНИЯ ИХ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ

И. В. Полющенко

Статья посвящена проблеме построения современной модели обучения специалиста в связи с формированием его как высокодуховной, профессионально-компетентной личности, исследованиям свойств и особенностей информационного обеспечения профессиональной деятельности специалиста. На основе анализа, обобщения научных источников и результатов эмпирического исследования определены требования, обеспечивающие конкурентоспособность не только уже сформированного специалиста, но и выпускника вуза I-II уровней аккредитации; особое внимание уделяется вопросам компьютеризации и информатизации образования. Сделаны выводы не только про необходимость социально-экономического, научно-технического развития общества и педагогического прогнозирования, но и причины противоречия между ними; выявлены и прокомментированы закономерности в содержании и условиях работы на материале подготовки младших специалистов. Сделанные в статье выводы могут быть использованы во время теоретического обоснования и практической разработки методики личностного развития специалиста при условии компьютеризации и информатизации общества в целом, образования в частности.

Ключевые слова: интенсификация, информационно-коммуникативные технологии, современные средства обучения, интерактивные технологии.

CONSTRUCTION OF MODERN MODEL OF EDUCATION CONTENT FOR SPECIALISTS AS THE BASIS OF FORMING THEIR PROFESSIONAL COMPETENCE

I. V. Poliuschenko

The article is devoted to the problem of constructing a modern model of education content of specialist in connection with forming professionally competent personality, research of the properties and features of information provision of professional activity of the specialist. On the basis of analysis and generalization of scientific sources and results of empiric research the factors that ensure the competitiveness not only of the specialist, but also a graduate of higher education institution of the I-II levels of accreditation are identified; special attention is drawn to the issue of computerization and informatization of education. The conclusions are made not only about socio-economic, scientific and technical development and pedagogical prediction, but also about the causes of contradictions between them; discovered and commented patterns in the content and conditions based on the training of junior specialists. The conclusions made in the article can be used during the theoretical study and practical development of specialist's personality at the terms of computerization and informatization of society on the whole and education in particular.

Key words: intensification, information and communication technologies, modern means of teaching, interactive technologies.

Полющенко Ірина Вікторівна – завідувач навчально-методичним кабінетом Київського коледжу комп'ютерних технологій та економіки НАУ, викладач спеціалізації (м. Київ, Україна). E-mail: ivpol1970@ukr.net

Poliuschenko Iryna Viktorivna – Head of the Curriculum Office of Kyiv College of Computer Technology and Economics NAU, Teacher of specialized subjects (Kyiv, Ukraine). E-mail: ivpol1970@ukr.net